

Tejipari felmérés

Országos tejipari felmérés kezdődött; a vállalatok szakemberei négy hónap alatt széles körű elemzésekkel felméri a tej gyűjtőhálózatát, helyzetét. Azt, hogy milyen korszerűsítésekre van szükség, és hogy a fejlesztés várhatóan mennyibe kerül majd. Különösen a vidéki tejgyűjtő csarnokokat vizsgálják meg alaposan, mert az eddigi tapasztalatok szerint a tejtermelés és a feldolgozás között levő kereskedelmi-szállítási „láncban” itt akad a legtöbb kifogásolnivaló. A háztáji és a kisebb gazdaságokból a gyűjtőcsarnokokba kerül a tej, ezekben a létesítményekben azonban nincsen elég hűtőberendezés, és így a csarnokból elszállított tej minősége gyakran kifogásolható. (MTI)

Küldöttségünk Prágában

A Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására dr. Kornidesz Mihálynak, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettesének vezetésével vasárnap este Prágába utazott a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bi-

zottságának pártmunkás-küldöttsége. A delegáció tagja dr. Koncz János, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője is. A küldöttséget a Keleti pályaudvaron Nagy Miklós, az MSZMP KB osztályvezetője búcsúztatta.

Énekkar, fényképész

A családi ünnepeket rendező intézet szolgáltatásai

A városi tanács végrehajtó bizottsága még tavaly tavasszal fogadta el azt a határozatot, amely a családi és társadalmi eseményeket rendező intézet feladatait foglalta magába. Az intézet

alapvető céljai közé tartozik: segíteni az ünnepeket, családi eseményeket bensőségesebbé, emlékezetesebbé tenni és az, hogy a hozzátartozókat megkímélje az utanjárástól. Az intézet már megkezdte munkáját. Nyilvánvalóan érdeklődésre tarthat számot, milyen szolgáltatásokat vállal.

Szolgáltatásai kétfélék. Az úgynevezett alapszolgáltatások díjtalanok, a kiegészítő szolgáltatásokért pedig — ha keveset is — fizetni kell. Az alapszolgáltatásokat kormányrendelet rögzíti.

Az alapszolgáltatások felölelik valamennyi családi ünnepséget, a névadótól a gyászszertartásig. A névadó ünnepségekhez — természetesen díjtalanul — termet, anyakönyvvezetőt, köszöntőkört, kísérezőket is biztosítanak, megszervezik a házasságkötést is. A házassági évforduló ünnepségét is megrendezik. A polgári gyászszertartáshoz gondoskodnak például búcsúztatásról, kamarakórusról.

Sok kiegészítő szolgáltatást is lehet igényelni az intézettől. A sok közül csak néhány példát lehet idézni: zenekíséret orgonával, szóloének, szavalat, szavalókórus, énekkar, kamarazenekar stb. Vállalja az intézet, hogy magnetofonfelvételt készít az eseményről, fényképezést biztosít, rövid filmet készít. Kérésre gondoskodik esküvői ruhák kölcsönzéséről, menyasszonyi csokrok megrendeléséről, táviratok feladásáról, sőt a nászutat is segít megszervezni. Elvállalja a temetésekkel kapcsolatos szinte valamennyi utanjárást igénylő munkát, a koszorúk beszerzésétől a sírmeleg megrendeléséig. Mindezt 20-30 forintos díjakért. Az intézet munkája tehát nem csupán abból a szempontból hasznos, hogy biztosítja egy-egy családi esemény ünnepélyes hangulatát, hanem sok utanjárástól is megkíméli azokat, akik igénybe veszik szolgáltatásait.

Az intézet mellett különben társadalmi bizottság is alakult, azzal a céllal, hogy segítsék munkáját. A tizen-négy tagú bizottság feladatait a városi tanács végrehajtó bizottsága határozta meg.

Tükör - tavalyról

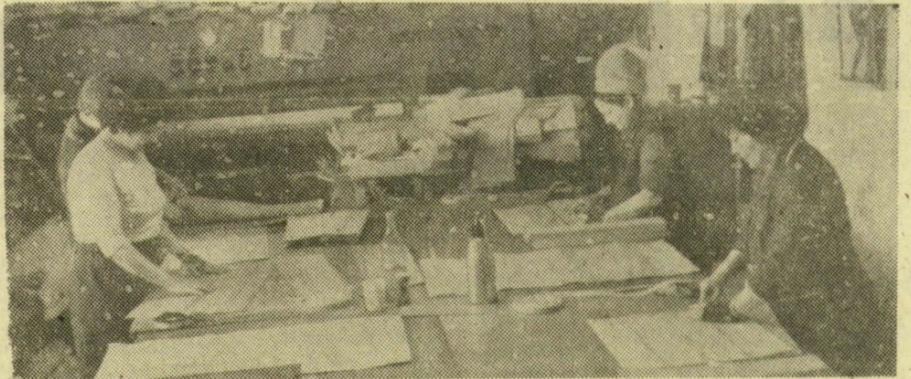
Hazánkban 10 millió 415 ezer ember él az 1973. január 1-i adatok szerint. Hogyan? Milyen körülmények között? Melyek legfontosabb gazdasági, szociális, kulturális eredményeink? Ezekre a kérdésekre válaszol az 1972. év tükrében a Központi Statisztikai Hivatal jelentése, amelyet lapunk vasárnapi számában közöltünk.

Olvashatunk újabb országos termelési rekordokról, milliárd kilowattórákban és milliárd köbméterekben. Millió tonnákban és millió négyzetméterekben. A búzatermés például tavaly haladta meg hazánkban a négyezer tonnat. A jó munka mellett ehhez bizonyára hozzájárult a műtrágya-felhasználás 11 százalékos növekedése is. (Csupán a szén, a televíziós vevőkészülékek, a gyapjúszövet és a cipő termelése csökkent az előző évhez képest a mérsékelt keresletnek, az igényeknek megfelelően.) Mégsem a rekordok, mint inkább a mértékartó realitások statisztikája az 1972. évi. A mértékartás legfontosabb mutatója, hogy — a tavalyi terv célkitűzéseinek megfelelően — javult a nép-gazdaság egyensúlyi helyzete. Az 1971. évvel összehasonlítva valamelyest csökkent a beruházás, a külkereskedelmi behozatal mértéke. A nemzeti jövedelem öt százalékkal, a lakosság fogyasztása 3,5, a kivétel 21 százalékkal növekedett. A külkereskedelmi áruforgalmi egyenlege a tervezett hiány helyett többlettel zárult. A beruházás és a fogyasztás százalékos aránya pedig 28:72-ről 26:74-re javult.

Néhány további részösszefüggés vizsgálata csak aláhúzza, hogy az 1972. év nem a nagy számok, a mennyiségek bővületében, hanem a gazdasági célszerűség, a hatékonyság jegyében telt el. Az ipari termelés például 5,6 százalékkal volt magasabb, mint 1971-ben. A munka termelékenységét viszont — mivel az iparban foglalkoztatottak száma csökkent — 6,5 százalékkal emelkedett. Másik példa: tavaly 90 milliárd forint értékű beruházást helyeztek üzembe, csupán 13 milliárdal nőtt a befejezetlen beruházások állománya. (Megjegyezzük, hogy az 1973. évi tervben 23 nagyberuházás befejezése és csupán 5 új nagy építkezés elkezdése szerepel.) Összesen 90 nagy teljesítményű Dieselt, 22 villamosmozdonyt helyeztek üzembe a vasúton 1972-ben, s így a gőzvontatás aránya 20 százalékra csökkent.

Az állam, vagyis mi, 10 millió 415 ezren vagyunk, a gazdaság is, a terv is értünk van. Tavaly összesen 161 milliárd 600 millió forintért vásároltunk élelmiszereket, élvezeti, ruházati és tartós fogyasztási cikkeket. A fogyasztás és a realjévedelem egyaránt 3,5 százalékkal nőtt, vagyis az 1972. évi tervben előirányzott 5-5 százaléknál kisebb mértékben. Változatlanul legnagyobb társadalmi problémánk a lakáshiány, bár tavaly 90 ezer lakás épült, ami összességében jelentősen több a tervezettnél. Két beruházásigényes „apróság”: a telefon-előfizetők száma 27 ezerrel gyarapodott, 400 ezerrel bővült a közműves vízellátásban részesülők száma 1972-ben. A kórházi ágyak száma 1200-zal, az általános iskolai osztálytermeké 320-szal nőtt. Csaknem másfél millióan tanulnak jelenleg a különböző szintű iskolákban és egyetemeken. Tavaly 1,9 millió magyar állampolgár járt külföldön, 26 százalékkal több, mint 1971-ben.

A statisztikai adatok a közhitelnek szerencsére, elvont, érdektelen tények. Valójában életünk leglényesebb összefüggéseit sűrítik magukba ezek a számok. S a közölt adatok — ha figyelünk rájuk, s igyekszünk felfogni jelzéseiket, üzeneteiket — a mai helyzet és a holnapi feladatok megértését segítik. Bátorítást adhatnak, tudatossá, emberivé tehetik erőfeszítéseinket. Az 1972. évi statisztikai adatokból mindenestre kiolvashatjuk: jó úton járunk, lehet is, érdemes is, kell is még határozottabb lépéseket tenni a negyedik ötéves terv teljesítése, a hatékony, gazdaságos munka, a tartós népgazdasági egyensúly megteremtésének útján.

Bizalom és megértés

A magyar szakszervezetek történetében már igen sok változást feljegyeztek, akár az ágazati felépítésről, akár a szervezeti alapelvekről legyen szó. Egy-két tisztség azonban változatlan, amióta szervezett munkásság létezik: ez különben a szakszervezeti vezetők hierarchiájában a legalacsonyabb „rang”, a bizalmi tisztsége. A legkisebb funkció, de talán a legszebb, mivel viselője társai között él és mindennapjaiban ugyanazt a munkát végzi, élte, kereste, hangulata, viselkedése éppen olyan, mint azoké, akik őt megválasztották.

Egyszer megkérdeztem a bútortipar legnépszerűbb bizalmiját, hogyan ítéli meg saját helyzetét. Az üzemi „háromszög” analógiájából indult ki: — A tizenöt vagy húsz fős csoportnak is éppen olyan a szervezeti felépítése, mint a vállalaté, csak kisebb a „szarzi”. A csoport művezetője, a párt és a szakszervezeti bizalmi alkotja a kis háromszöget. En vagyok az egyik szög.

RÉGIK KÖZÜLT

A Tisza Bútortipari Vállalat szegedi gyárában Bárdos Mihályné furnérasztó tíz esztendője dolgozik. Férje is „fás” volt, asztalos szakember és a szegedi gyárból ment nemrégiben nyugdíjba. A bizalmi tisztségre négy évvel ezelőtt választották meg Bárdosné, de előtte is részt vett a közügyekben, hiszen nőfelölts volt. Érdekes, hogy nem a furnérasztók bizalmija, hanem a szomszédos műhely dolgozó választották újabb képviselőjükké, ahol előzően is bizalmat kapott. „A régi ragaszkodtak hozzám.” A furnérasztók tizenheten vannak, többségük férfi. A bizalmi, lehet, hogy félre érti érdeklődésemet, mert így kezdi mondanivalóját: — A mi csoportunkban nincs senki elmaradva a tag-sági díjjal. Pontosan fizetnek.

A bizalmi feladatai közé tartozik, hogy a szervezett dolgozók körében felvilágosító munkát végezzen, hogy azok mielőbb lépjenek be a szakszervezetekbe. Az az általános tapasztalat, hogy az új munkások három-négy hónapig várakoznak és csak azután kérik felvételüket. Bárdosné csoportjába leg-

utóbb négyen kérték felvételüket. Két nő és két férfi. — A nők pedánsabbak ezen a téren, a férfiak sokkal hanyagabbak. Érttem ezt a belépésre és a tagdíjak fizetésére is — pártfogolja a női nemet. — Az asszonyok már az első fizetésnél rendelkeznek a bélyeg árát, a férfiak rendszerint a hónap végén.

— Mit csinál a bizalmi? — Sűrűn megkérdezem a társaktól, hogy mi a problémájuk és aztán intézkedem, segítek, ha tudok. Ha segítyezésről van szó, nem is kell nekem puhatolódni. Jönnek maguktól. Elmondom ilyenkor, hogy írjanak kérelmet és én aláírom, támogatom.

— Kik kérnek segítyt? — Főleg azok, akik betegek voltak hosszabb ideig, vagy a tanév kezdetén azok, akiknek több iskolás gyerekük van, bár azoknak kérték nélkül is megszavazunk segítyt.

ÉRDEKEK KÉPVISELŐJE

A szakszervezetek alapszabályai így fogalmazzák a bizalmi feladatairól: „Képviseli a csoportjához tartozó dolgozók érdekeit... Segíti élet- és munkakörülményeik javítását.” Legtöbb szó a fizetésekéről esik.

— Jönnek hozzám, hogy milyen régóta itt dolgoznak, ideje volna emelni az órabéren. A régi érdekekben azonnal tárgyalok a művezetővel. A művezetőm egyébként minden bérkérdésben megkérdezi a véleményemet. Akkor is hozzájárulást kérek, ha célprémiumot osztanak. Van, amikor sikerül, máskor nem, de csak elhangzik a kérdés: Ilonka néni béremelés kellene.

— Más gondok, kérések? — Tízeltőlakció, segíty, üdülés, beteglátogatás, családi ügyek, néha csak egy kis beszélgetés is elegendő. Tudja, hogy az emberek szeretik megosztani gondjaikat, örömeiket a társakkal. Nem csak panaszok, örülnek is sok eseménynek. A bizalmi érteni és érezni kell mások életét.

Ha valaki elkerül a gyárból, mert elérte a nyugdíjkorhatárt, vagy megrokkant, a szakszervezeti bizalmi olykor-olykor felkeresi. Legutóbb Kuruczleki István nyugdíjas kereste fel Borosné.

— Javasoltam, hogy adjanak Pista bácsinak 600 forint segítyt. En el is vittem a lakására, fél lába van szegénykének. Ha valaki beteg, meglátogatom. Hevesi Józsefné szülni volt a klinikán. Elmentem hozzá, virágot vittem és csekélyke ajándékot. Mindig van tennivaló: nőnap, gyermeknap, karácsonyi ünnepek.

— Mit szeret ebben a tisztségben? — Nem is tudom, szeretem az embereket, szeretek vergődni a társak gondjaival és örülni, ha sikerül elintézni bármit is. Néha ugyan megkapom, hogy mit ad nekik a szakszervezet. Erre azt válaszolom, hogy dolgozzatok jobban, akkor több lesz a pénz is és nemcsak a féláru utazást, vagy üdüléjegyvet kaphattok.

A bizalmi nem honorálják, munkáját önként végzi, és gyári beosztásában teljesítménybérben fizetik, pontosan annyit keres, amennyit társai. A furnérasztás nem nehéz munka. „De nagyon oda kell figyelni, kézigyességet, és jó szemmel kíván, évek is eltelnek, mire valaki jól begyakorolja a munkát.”

MUNKAFELTÉTELEKRŐL

A szerelőműhely bizalmija Kucsai Sándor. Tizenhat éve dolgozik a gyárban, és nemrégiben tette le a szakmunkásvizsgát. Kérdem tőle, hogy emelkedett-e a fizetése, mint szakmunkásnak.

— Még nem, — mondja —, de március elsején valószínű ezt a változást már figyelembe veszik.

Nem kell sokáig beszélgetnünk, hogy a Központi Bizottság tavalyi, novemberi határozatát boncolgassuk. A munkások bérének felemeléséről mindent tudnak és értenek. „A szakmunkások 8-10 százalékat kapnak, a segédmunkások valamivel kevesebbet. En már szakmunkás vagyok.”

Kucsai Sándor három éve bizalmi és a számvizsgáló bizottságnak is tagja. Szívesen végzi társadalmi munkáját, de azt szeretné, ha a gazdasági munka is zavartalan lenne a műhelyben. Mint bizalmi, gyakran szóvá teszi az anyagellátást, a munkahelyi szervezés gondjait.

— Miről beszél a legutóbbi termelési tanácskozáson? Mire kérték társai?

— A kéziszerszámokkal sok a baj. Egyébként is kevés van belőlük, de azok is a raktárban hevernek, javításra várva. Most vettek egy angol gyártmányú fűrőgépet. Úgy néz ki, hogy beválik. Fűrőgép, csavarhajtó, gyalu, ezekkel dolgozunk, ha rosszszak, nem megy a munka, ideges lesz az ember, kevesebbet keres.

A szerelő műhely dolgozó is leggyakrabban segítyet kérnek a bizalmi. Legutóbb Vörös Istvánnak adtak házassági segítyt. A bizalmi hányolja, hogy művezetője ritkán kérdezi meg, nem kéri tanácsát, véleményét, bérügyekben. Csodálkozik is ezen, hiszen művezetője szakszervezeti tisztségviselő is egyben.

ELMODANÁM, HOGY...

Ha megkérdeznék a szakszervezeti csoport bizalmiját, mit mondana el társai érdekében, nevében?

Bárdosné: — Különböbbségek gond nincsen. Várjuk a márciusi béremeléseket és bizunk abban, hogy gyorsabban épül az új gyárunk, mert ebben a zsúfoltságban nehezen megy a munka.

Kucsai Sándor: — A munkakialakítás javítását kérem. Most is úgy néz ki a helyzetünk, hogy néhány nap kényszer szabadságra kell menni. Év elején gyenge a tempó, év végén pedig nem ritka a napi tizenkét órás műszak. A folyamatos munka- és anyagellátást sürgetném.

Több műtrágyát gyártanak

Az idén 8 százalékkal növeli a műtrágya gyártását a vegyipar. A Nehézipari Minisztérium tájékoztatása szerint már teljes kapacitással üzemelnek az ötsetett műtrágya-gyárak, amelyek több hatóanyagú, korszerű, koncentrált műtrágyákkal látják el a mezőgazdaságot. A Peremartoni Vegyipari Vállalatnál a 250 000 tonna kapacitású üzemben nitrogén-

foszfort és káliumot egyaránt tartalmazó kemikáliát állítanak elő, a Péti Nitrogénműveknél pedig több mint 100 000 tonnányi nitrogén- és foszfortartalmú műtrágyát gyártanak.

A többlettermeléshez jelentősen hozzájárul, hogy az elmúlt esztendőben a vegyipar továbbfejlesztette a műtrágyagyártás alapanyag-bázisát.

— Javasoltam, hogy adjanak Pista bácsinak 600 forint segítyt. En el is vittem a lakására, fél lába van szegénykének. Ha valaki beteg, meglátogatom. Hevesi Józsefné szülni volt a klinikán. Elmentem hozzá, virágot vittem és csekélyke ajándékot. Mindig van tennivaló: nőnap, gyermeknap, karácsonyi ünnepek.

— Mit szeret ebben a tisztségben? — Nem is tudom, szeretem az embereket, szeretek vergődni a társak gondjaival és örülni, ha sikerül elintézni bármit is. Néha ugyan megkapom, hogy mit ad nekik a szakszervezet. Erre azt válaszolom, hogy dolgozzatok jobban, akkor több lesz a pénz is és nemcsak a féláru utazást, vagy üdüléjegyvet kaphattok.